

5 14

MĚSTSKÝ SOUD V PRAZE
pracoviště Hybernská 18, Praha 1
osobně: 12.11. obálka: _____
Došlo dne: 23-09-2016
kolky: 1 krát 2100 Kč (2)
přílohy: _____
podpis: _____

Městský soud v Praze
Hybernská 18
111 21 Praha 1

Doručeno prostřednictvím datové schránky

Ke sp. zn. 9 A 112/2016

V Praze dne 23. září 2016

Žalobce:

Adam Zábranský, nar. 28. 12. 1993, bytem Zbynická 6, 153 00 Praha 16

právně zastoupen: Mgr. Filipem Hajným, advokátem, sídlem Moskevská 532/60, 101 00 Praha 10 – Vršovice, ev. č. ČAK 14269

Žalovaná:

Česká exportní banka, a.s., IČO: 63078333, se sídlem Vodičkova 701/34, 111 21 Praha 1

právně zastoupená: Mgr. Bohuslavem Bartálem, zaměstnancem České exportní banky, a.s., na základě pověření ze dne 10. února 2016

Vyjádření žalované k žalobě proti „rozhodnutí správního orgánu“ ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10184/16/O0140, podle § 65 a násl. s.ř.s.

18-

Přílohy:

- 1) email ze dne 4. 3. 2016 nazvaný jako „Žádost o informace“,
- 2) odpověď Žalované ze dne 7. 3. 2016, č. j. 5136/16/O0140,
- 3) podání ze dne 23. 3. 2016 nazvané jako „Žádost o informace“,
- 4) podání nazvané jako „Žádost na uplatnění opatření proti nečinnosti“, Žalované doručené dne 12. 4. 2016,
- 5) dopis Žalované ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10184/16/O0140,
- 6) Stanovy Žalované platné od 13. 4. 2016
- 7) Pověření Mgr. Bohuslava Bartála ze dne 10. 2. 2016,

I.

1. Dne 23. 8. 2016 byl Žalované doručen přípis Městského soudu v Praze ze dne 17. 8. 2016, kterým byla shora nadepsaným soudem zaslána Žalované žaloba ze dne 19. 6. 2016 proti údajnému rozhodnutí Žalované jako správního orgánu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Žalovaná byla zároveň vyzvána, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto přípisu soudu předložila v originále spisový materiál týkající se údajného správního rozhodnutí Žalované a rovněž aby v téže lhůtě zaslala vyjádření k podané žalobě.
2. Žalovaná tímto děkuje shora nadepsanému soudu za zaslání žaloby proti údajnému rozhodnutí Žalované jako správního orgánu a v soudem stanovené lhůtě předkládá v originále kompletní korespondenci, kterou v projednávané věci vedla, tj. veškerý relevantní materiál požadovaný nadepsaným soudem. Žalovaná tak soudu předkládá:
 - i. email ze dne 4. 3. 2016 nazvaný jako „*Žádost o informace*“ (Příloha č. 1),
 - ii. odpověď Žalované ze dne 7. 3. 2016, č. j. 5136/16/O0140 (Příloha č. 2),
 - iii. podání ze dne 23. 3. 2016 nazvané jako „*Žádost o informace*“ (Příloha č. 3),
 - iv. podání nazvané jako „*Žádost na uplatnění opatření proti nečinnosti*“, Žalované doručené dne 12. 4. 2016 (Příloha č. 4),
 - v. dopis Žalované ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10184/16/O0140 (Příloha č. 5).
3. Žalovaná tímto rovněž podává své vyjádření k žalobě proti údajnému rozhodnutí Žalované jako správního orgánu.

II.

Úvod

4. Dne 4. 3. 2016 byla do obecné emailové schránky Žalované *ceb@ceb.cz* doručena žádost České pirátské strany o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“).
5. Žalovaná reagovala na emailovou zprávu dne 7. 3. 2016, kdy prostřednictvím emailové služby odeslala na emailovou schránku, ze které byla žádost odeslána, dopis (č. j. 5136/16/O0140), ve kterém mj. poukázala na neurčitost adresáta emailové zprávy ze dne 4. 3. 2016 a uvedla, že není povinným subjektem dle § 2 InfZ.
6. Dne 23. 3. 2016 bylo Žalované doručeno podání datované k témuž dni, uvozené názvem „*Žádost o informace*“, z jehož obsahu vyplynulo, že odesílatel z důvodu údajné nečinnosti Žalované podává stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace dle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ.
7. Dne 12. 4. 2016 bylo Žalované doručeno podání nazvané jako „*Žádost na uplatnění opatření proti nečinnosti*“, v němž odesílatel uvádí, že přes opakovanou urgenci mu Žalovaná dosud požadované informace neposkytla.
8. Na posledně jmenované podání ze dne 12. 4. 2016 reagovala Žalovaná dopisem ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10184/16/O0140, ve kterém odesílateli sdělila, že není povinným subjektem dle § 2 InfZ a že ostatně není oprávněna informace, které jsou v její dispozici, poskytovat, neboť se

20

jedná mnohdy o informace chráněné bankovním nebo obchodním tajemstvím. Pro úplnost odkázala odesílatele podání na veřejně dostupné zdroje, z nichž lze čerpat informace o činnosti Žalované.

9. Žalobu ze dne 19. 6. 2016 proti údajnému rozhodnutí Žalované, které měl dle Žalobce představovat dopis ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10184/16/O0140, však již nepodala Česká pirátská strana, jako původní žadatel o informace, ale pan Adam Zábranský, tj. Žalobce.

III.

Důvody neoprávněnosti návrhu Žalobce

10. Žalovaná zásadně odmítá a nesouhlasí s tvrzeními Žalobce v jeho návrhu, a to z následujících důvodů:

- a) Žalobce není oprávněn podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s.ř.s., jelikož Žalovaná žádné takové rozhodnutí nevydala, a ani vydat nemohla. Žalovaná totiž **není povinným subjektem podle InfZ**. Žalobou podle § 65 a násl. s.ř.s. by mohl Žalobce napadat pouze rozhodnutí Žalovaného učiněné podle InfZ, a nikoliv skutečnost, že rozhodnutí nebylo vydáno.

Pokud by nadepsaný soud uznal i přes skutečnosti uvedené v části ad c) tohoto vyjádření, že Žalovaná je povinným subjektem podle InfZ (s čímž Žalovaná nesouhlasí), mělo by takové rozhodnutí za důsledek **nečinnost Žalované při poskytování informace**. Žalobce tedy není v tomto soudním řízení oprávněn domáhat se toho, aby Žalovaná poskytla informace, ale pouze toho, aby Žalovaná o poskytnutí informací rozhodla. Žalovaná by teprve v takovém rozhodnutí v návaznosti na pokyn nadepsaného soudu musela zvážit, zda jsou dány důvody dle InfZ pro odmítnutí informací, a to zejména ochrana obchodního (bankovního) tajemství.

Žalobce je tedy pouze oprávněn domáhat se toho, aby nadepsaný soud rozhodl, zda vůbec Žalovaná je nebo není v dané věci nečinná (jelikož je či není povinným subjektem podle InfZ). To měl ale Žalobce učinit žalobou na nečinnost, a nikoliv žalobou proti neexistujícímu rozhodnutí Žalované.

Žaloba je v tomto ohledu také **nepřípustná** ve smyslu § 68 písm. a) s.ř.s. Předpokladem podání žaloby podle § 65 a násl. s.ř.s. je existence prvostupňového a druhostupňového rozhodnutí Žalované. Žalobce ale nepodal nikdy žádné odvolání proti dopisu Žalované o neposkytnutí informací podle § 16 InfZ, a tedy nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem (pokud by bylo možné ovšem považovat Žalovanou za správní orgán, s čímž Žalovaná nesouhlasí). Žalobce vždy pouze brojil proti údajné nečinnosti Žalované.

- b) Žalobce není **aktivně legitimován** k podání žaloby proti údajnému rozhodnutí Žalované. Žalobce nevystupoval v jednání se Žalovanou svým jménem, ale jménem politické strany Česká pirátská strana, kterou je nutno považovat za odesílatele jednotlivých podání ze dne 4. 3., 23. 3. a 12. 4. 2016 a v režimu InfZ za žadatele o informaci. Pokud by nadepsaný soud považoval Žalovanou za osobu povinnou podle InfZ (s čímž Žalovaná nesouhlasí) měla žalobu podat Česká pirátská strana, a nikoliv Žalobce jako fyzická osoba.

- 21-
- c) Žalovaná není a ani nemůže být **veřejnou institucí**, tedy povinným subjektem dle § 2 odst. 1 InfZ, neboť přinejmenším převážnou většinu znaků vymezených Ústavním soudem v nálezu sp. zn. I ÚS 260/06, které svědčí o veřejné povaze instituce, nesplňuje.

IV.

Ad a) Absence správního rozhodnutí nadřízeného orgánu o odmítnutí žádosti o informace

11. Žalovaná považuje akty adresované zástupci České pirátské strany za neformální sdělení, která nebyla povinna jako právnická osoba soukromého práva tomuto zástupci vůbec zasílat, učinila tak ovšem a jen z důvodu vstřícnosti k České pirátské straně.
12. V této souvislosti považuje Žalovaná za nutné poukázat na to, že zatímco Žalobce v souladu s názorem Žalované nakládá s jejím dopisem ze dne 7. 3. 2016 jako s **neformálním sdělením**, dopis Žalované ze dne 11. 5. 2016 již považuje za **správní rozhodnutí** nadřízeného orgánu o odmítnutí žádosti o informace, ačkoliv předmět a obsah dopisu ze dne 7. 3. 2016 je totožný s předmětem a obsahem dopisu ze dne 11. 5. 2016. Žalovaná v dopise zástupci České pirátské strany ze dne 11. 5. 2016 krom obecného tvrzení, že informace, s nimiž v rámci své činnosti disponuje, jsou mnohdy chráněné obchodním nebo bankovním tajemstvím, a odkazu na veřejně dostupné zdroje, z nichž lze získat informace o činnosti a hospodaření Žalované, neuvedla nic, co by již neuvedla v dopise ze dne 7. 3. 2016. Žalovaná tedy neuvedla nic, co by mohlo vést ke změně názoru Žalobce na to, že dopis ze dne 11. 5. 2016 není neformální sdělením Žalované, ale je již jejím správním rozhodnutím o odmítnutí žádosti o informace, natož pak dokonce rozhodnutím odvolacím.
13. Žalobce ostatně proti dopisu Žalované ze dne 7. 3. 2016 brojil podáním stížnosti na postup při vyřizování žádosti o informace podle § 16a odst. 1 písm. b) InfZ, z jehož znění vyplývá, že žadatel je oprávněn použít tento prostředek procesní obrany mj. **pouze za předpokladu, že nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti, tedy že byl povinný subjekt nečinný**. Tedy sám žalobce zacházel s tímto dopisem Žalované jako s neformálním sdělením.
14. Navíc v dopise ze dne 7. 3. 2016 Žalovaná použila formulaci „*Přestože banka není povinnou osobou ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., považujeme za korektní Vám tuto odpověď, nad rámec našich zákonných povinností, poskytnout*“. Z této odpovědi zřetelně vyplývá, že odpověď je činěna pouze neformálně v rámci transparentnosti přístupu Žalované, a nikoliv jako odpověď podle InfZ.
15. Dopis Žalované ze dne 11. 5. 2016 byl vyhotovený v reakci na podání nazvané jako „*Žádost na uplatnění opatření proti nečinnosti*“. Nejde tedy o rozhodnutí o odvolání proti neposkytnutí informace ve smyslu § 16 InfZ. Takové odvolání podle § 16 InfZ ostatně Žalobce, ani Česká pirátská strana nepodali.
16. V tomto ohledu je žaloba nepřijatelná ve smyslu § 68 písm. a) s.ř.s. Žalobce totiž nepodal nikdy žádné odvolání proti rozhodnutí o neposkytnutí informací podle § 16 InfZ, a tedy nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem (pokud by bylo možné ovšem považovat Žalovanou za správní orgán, s čímž Žalovaná nesouhlasí). Nadepsaný soud by proto měl žalobu odmítnout postupem podle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s.
17. Dopis Žalované ze dne 11. 5. 2016 nelze považovat ani za správní rozhodnutí nadřízeného orgánu o stížnosti. Už vůbec se nemůže jednat o rozhodnutí dle § 16a odst. 6 písm. c) InfZ, jak se snaží tvrdit Žalobce. Takovým rozhodnutím by totiž musel nadřízený správní orgán věc

převzít a informaci poskytnout sám nebo vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti.

18. Dopis ze dne 11. 5. 2016 představuje pouze neformální sdělení. Tento dopis nebyl „vydán“ nadřízeným orgánem Žalované, a ani nemá povahu rozhodnutí dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.
19. Pomineme-li v této souvislosti, že Žalovaná není veřejnou institucí dle InfZ, a vyjdeme-li z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 3. 2016, č. j. 2 As 155/2015, z něhož vyplývá, že nadřízeným orgánem v rámci obchodní společnosti je představenstvo, měl zástupce České pirátské strany své podání nazvané jako „*Žádost na uplatnění opatření proti nečinnosti*“ adresovat přímo představenstvu Žalované. **Neučinil-li tak, nemůže Žalobce nyní tvrdit, vzhledem k tomu, že je mu, jak vyplývá z žalobního návrhu, znám uvedený rozsudek NSS, že dopis Žalované ze dne 11. 5. 2016 je rozhodnutím nadřízeného orgánu, neboť z tohoto dopisu nijak nevyplývá, že by byl projevem vůle představenstva Žalované.**
20. Předmět a obsah dopisu ze dne 11. 5. 2016 je obsahově totožný s předmětem a obsahem dopisu Žalované ze dne 7. 3. 2016, který Žalobce již za neformální sdělení považuje. **Lze uzavřít, že dopis Žalované ze dne 11. 5. 2016 není správním rozhodnutím.**
21. Má-li Žalobce za to, že je Žalovaná povinným subjektem dle InfZ, měla Česká pirátská strana jako žadatel o informaci, nikoliv Žalobce, podat ve věci žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s.ř.s. Pokud by Žalovaná byla povinným subjektem podle InfZ (s čímž žalovaná nesouhlasí), představoval by postup Žalované z hlediska s.ř.s. nečinnost.
22. **Žalobce tedy není v tomto soudním řízení oprávněn domáhat se toho, aby Žalovaná poskytla informace, ale pouze, aby Žalovaná o poskytnutí informací rozhodla.**
23. To má důsledky i pro další rozhodování Žalované o rozsahu poskytovaných informací. Až poté, co by soud rozhodl, že je Žalovaná povinným subjektem, musela by Žalovaná v souladu s InfZ rozhodnout o rozsahu poskytnutých informací. Žalovaná by teprve v takovém rozhodnutí v návaznosti na pokyn nadepsaného soudu musela zvážit, zda jsou dány důvody dle InfZ pro odmítnutí informací, a to zejména ochrana obchodního (bankovního) tajemství. Žalovaná dosud přirozeně neposuzovala, zdali tyto důvody dle InfZ v projednávané věci dány jsou, či nejsou.
24. **V návaznosti na výše uvedené má Žalovaná za to, že Žalobce není aktivně legitimován rovněž z důvodu, že Žalovaná nevydala, a ani vydat nemohla, žádné správní rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace, které by bylo napadnutelné žalobou podle § 65 s.ř.s.**

V.

Ad b) Odlišnost osoby žadatele o informace a Žalobce

25. Dle § 14 odst. 2 InfZ podává-li fyzická osoba písemnou žádost o poskytnutí informace, musí v této žádosti uvést své jméno, příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu, př. adresu bydliště, není-li přihlášena k trvalému pobytu, a adresu pro doručování, liší-li se od adresy místa trvalého pobytu nebo bydliště. Právnícká osoba musí v písemné žádosti o informace uvést svůj název, identifikační číslo, adresu sídla a adresu pro doručování, liší-li se od adresy sídla.
26. Jak podání doručené Žalované prostřednictvím emailové služby dne 4. 3. 2016, tak podání ze

dne 23. 3. 2016 nazvané jako „Žádost o informace“ a podání nazvané jako „Žádost na uplatnění opatření proti nečinnosti“, Žalované doručené dne 12. 4. 2016, je na hlavičkovém papíru s logem politické strany Česká pirátská strana a jsou na něm uvedeny identifikační údaje tohoto subjektu, tj. název strany, její identifikační číslo, adresa sídla i adresa pro doručování. Rovněž na něm je uvedeno jméno fyzické osoby Adam Zábranský jednající za Českou pirátskou stranu, její datum narození a adresa bydliště.

27. Žalovaná již v dopise ze dne 7. 3. 2016, odeslaném na email uvedený v podání ze 4. 3. 2016 jako kontaktní, upozornila na neurčitost odesílatele, resp. jeho role. Žalovaná měla a má totiž stále za to, že odesílatelem jednotlivých výše uvedených podání byla politická strana Česká pirátská strana, jejímž jménem Adam Zábranský jednal, aniž by ovšem předložil jakýkoliv titul, na jehož základě by byl oprávněn za tuto politickou stranu jednat.
28. Tvrdí-li tedy Žalobce ve svém návrhu, že Žalovaná neposkytnutím požadovaných informací porušila jeho právo na informace, Žalovaná nemůže s tímto tvrzením souhlasit mj. i z důvodu, že Žalobce nebyl v postavení žadatele o informace. Žalobce za tohoto žadatele pouze jednal, což ovšem nic nemění na skutečnosti, že žadatelem o informace ve smyslu InfZ nebyl.
29. Žalovaná zastává názor, že jediným subjektem, který může v projednávané věci tvrdit, nikoliv ovšem již prokázat, že Žalovaná neposkytnutím požadovaných informací zasáhla do jeho práva na informace, je Česká pirátská strana.
30. Žalovaná uzavírá, že Žalobci z výše uvedených důvodů nesvědčí aktivní legitimace k podání žaloby, neboť Žalobce je osobou odlišnou od odesílatele jednotlivých podání adresovaných Žalované, tj. je osobou odlišnou od žadatele o informace dle § 14 InfZ. Nadepsaný soud by proto měl žalobu odmítnout postupem podle § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s. jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Důkaz: 1) email ze dne 4. 3. 2016 nazvaný jako „Žádost o informace“,

2) odpověď Žalované ze dne 7. 3. 2016, č. j. 5136/16/O0140,

3) podání ze dne 23. 3. 2016 nazvané jako „Žádost o informace“,

4) podání nazvané jako „Žádost na uplatnění opatření proti nečinnosti“, Žalované doručené dne 12. 4. 2016.

VI.

**Ad c) Žalovaná není veřejnou institucí dle InfZ ve smyslu nálezu Ústavního soudu
sp. zn. I. ÚS 260/06**

31. Žalovaná není veřejnou institucí, tedy povinným subjektem dle § 2 odst. 1 InfZ. Dle tohoto ustanovení jsou povinnými subjekty pouze „státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce“.
32. Žalovaná je akciovou společností soukromého práva. Žalovaná tedy není veřejnou institucí a osobou povinnou dle InfZ. O tom, že není možné považovat akciovou společnost s majetkovou účastí státu za každých okolností za veřejnou instituci, se vyslovil i Ústavní soud při posuzování analogie státního podniku a obchodní společnosti v nálezu ze dne 24. 1. 2007 sp. zn. I. ÚS 260/06, kde v odůvodnění mimo jiné uvedl, že „Není... ...možné argumentovat v tom duchu, že pokud by měl být subjektem povinným k poskytování informací státní podnik, měla by jím

být analogicky obchodní společnost s majetkovou účastí státu“. Pokud by soudy v posuzovaném případě vyložily InfZ tak, že by dospěly k závěru, že je Žalovaná veřejnou institucí dle InfZ, jednalo by se o nepřipustně extenzivní výklad InfZ, a to v neprospěch soukromé osoby bez zákonného podkladu. Tím by byla porušena ústavně zaručená práva Žalované na svobodný výkon povolání.

33. Předmět činnosti Žalovaného je v obchodním rejstříku vymezen jednak poskytováním stanovených bankovních obchodů dle § 1 odst. 1 a odst. 3 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů („zákon o bankách“), a rovněž poskytováním investičních služeb dle zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů („ZoPKP“). Žalovaná se jako banka podle zákona o bankách neřídí správním řádem, a pokud by vůbec měla být považována za „instituci“, jednalo by se pouze o instituci finanční, resp. bankovní, ale nikoliv o instituci veřejnou.
34. Dle nálezu Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2007 sp. zn. I. ÚS 260/06 musí být splněny následující znaky, aby se v konkrétním případě jednalo o veřejnou instituci ve smyslu § 2 odst. 1 InfZ. **Dle tohoto nálezu musí u konkrétní instituce převážít znaky svědčící o veřejné povaze této instituce.** Těmito posuzovanými znaky jsou:
 - a) způsob vzniku (zániku) instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu);
 - b) hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové stát či nikoli; pokud ano, jedná se o znak vlastní veřejné instituci);
 - c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z toho pohledu, zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli; pokud ano, jde o charakteristický rys pro veřejnou instituci);
 - d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce (existence státního dohledu je přitom typická pro veřejnou instituci);
 - e) veřejný nebo soukromý účel založení instituce (veřejný účel je typickým znakem veřejné instituce).
35. **Žalovaná je přesvědčena, že výše uvedené znaky nesplňuje.** Tento závěr ostatně vyplývá i při provedení porovnání právních závěrů obsažených v citovaném nálezu Ústavního soudu s posuzovaným případem.

Způsob vzniku (zániku) Žalované a hledisko osoby zakladatele

36. První a druhý znak, tak jak je nastínil Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu, je nutné posuzovat společně a ve vzájemných souvislostech, neboť se z velké části prolínají.
37. Žalovaná byla založena dne 22. 12. 1994 zakladatelskou smlouvou, jejímiž stranami byly Ministerstvo financí, Ministerstvo hospodářství, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo zemědělství a Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. Zakladateli byli tedy jak stát reprezentovaný jednotlivými ministerstvy, tak i akciová společnost Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. Podstatné navíc je, že **stát při založení Žalované nevystupoval z pozice vrchnostenské, tzn. při výkonu státní moci, ale jednal jako soukromoprávní subjekt, postavený na roveň ostatním subjektům soukromého práva.**
38. Z hlediska výše uvedeného nálezu Ústavního soudu navíc byla Žalovaná založena na základě soukromoprávního úkonu, a nikoliv na základě jednání veřejnoprávní povahy.

- 25-
39. Vzhledem ke skutečnosti, že stát, resp. jeho výše uvedené ústřední orgány a obchodní společnost s majetkovou účastí státu, postupovaly při založení Žalované podle tehdy platných a účinných soukromoprávních předpisů a založily Žalovanou coby právnickou osobu soukromého práva, coby obchodní společnost ve formě akciové společnosti, **má Žalovaná za to, že v procesu založení Žalované absentuje veřejnoprávní aspekt, tedy takový aspekt, který by zahrnoval výkon státní moci.** Založení Žalované se tak z procedurálního hlediska odehrálo v režimu plně korespondujícím s režimem aplikovatelným na obchodní společnosti jako osoby soukromého práva.
40. Z výše uvedeného vyplývá, že stát při založení Žalované nevystupoval z pozice vrchnostenské, nýbrž jako kterýkoliv jiný soukromoprávní subjekt. Z tohoto hlediska spočívá ingerence státu při založení Žalované pouze v jeho rozhodnutí jako kterékoli jiné osoby soukromého práva založit obchodní společnost ve formě akciové společnosti.
41. Dle § 9 Stanov Žalované, platných od 13. 4. 2016, rozhoduje o zrušení Žalované s likvidací Valná hromada Žalované alespoň dvěma třetinami hlasů přítomných akcionářů, kterými jsou stát, resp. Ministerstvo financí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo zemědělství, a Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. Žalovaná opět v této souvislosti poukazuje na to, že je nutné vzít na zřetel, že výše uvedené ústřední orgány státní správy a obchodní společnost rozhodují o případném zrušení Žalované postupem podle předpisů soukromého práva, kdy vytváří vůli orgánu Žalované, tj. Valné hromady způsobem předvídatelným soukromoprávní úpravou. **I v procesu případného zrušení Žalované chybí veřejnoprávní aspekt, neboť státní orgány a obchodní společnost coby akcionáři nevystupují při jednání Valné hromady jako nositelé státní moci.** Je tak nepochybné, že Žalovaná může kdykoliv ukončit svou činnost rozhodnutím svých vlastních orgánů a není zde při zániku Žalované přítomna přímá ingerence státu.
42. **Způsob vzniku a zániku Žalované a způsob zapojení zakladatele Žalované do jejího vzniku nebo případného zániku nespovídá ve smyslu citovaného nálezu Ústavního soudu o veřejnoprávní povaze Žalované, naopak potvrzuje její povahu soukromoprávní.**

Důkaz: Stanovy Žalované platné od 13. 4. 2016

Subjekt vytvářející jednotlivé orgány Žalované

43. Orgány Žalované, jak vyplývá z jejích Stanov, jsou Valná hromada, Představenstvo, Dozorčí rada a Výbor pro audit.
44. Šest členů Dozorčí rady volí Valná hromada. Sedmého člena Dozorčí rady volí taktéž Valná hromada, ale na základě návrhu Představenstva z řad zaměstnanců Žalované. Valná hromada rovněž jmenuje členy Výboru pro audit.
45. Členy Představenstva volí Dozorčí rada na základě písemného návrhu Představenstva, akcionáře nebo alespoň čtyř členů Dozorčí rady, přičemž ke zvolení člena Představenstva je zapotřebí alespoň pěti hlasů členů Dozorčí rady.
46. Z uvedeného vyplývá, že akcionáři, tj. jmenované ústřední orgány státní správy a Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. jsou oprávněni volit členy Dozorčí rady a členy Výboru pro audit. **Nemohou ovšem volit členy Představenstva, byť jsou oprávněni předkládat návrhy na zvolení osoby členem Představenstva.**
47. Žalovaná je toho názoru, že jakkoli akcionáři mají pravomoc vytvářet část orgánů Žalované, je

26-

podstatné, že tuto pravomoc nemají ve vztahu k Představenstvu. To je statutární orgánem Žalované, kterému přísluší obchodní vedení Žalované, rozhoduje o její celkové strategii a je odpovědné za její řádné hospodaření. V této souvislosti je rovněž nutné zmínit, že předseda Představenstva je zároveň generálním ředitelem vykonávajícím řídicí funkce v Žalované. Lze shrnout, že akcionáři Žalované nemají pravomoc volit členy orgánu Žalované, který je odpovědný nejen za její dlouhodobou strategii, ale rovněž za její každodenní agendu a hospodaření. To je tak zcela v kompetenci orgánu Žalované, na jehož složení nemají akcionáři žádný přímý vliv.

48. **Žalovaná má za to, že výše uvedené daleko více svědčí o soukromoprávní povaze Žalované než o její povaze veřejnoprávní.**

Důkaz: Stanovy Žalované platné od 13. 4. 2016

Existence či neexistence státního dohledu nad činností Žalované

49. Žalovaná si je vědoma závěrů plynoucích z výše uvedeného nálezu Ústavního soudu a judikatury NSS (např. rozsudek sp. zn. 8 As 57/2006 nebo sp. zn. 2 As 155/2015), ze kterých vyplývá, že státním dohledem nad zkoumanou institucí se nemusí nutně rozumět jen vrchnostenská kontrola typická pro oblast veřejného práva, nýbrž že může jít i o dohled, který stát vykonává na základě soukromoprávních předpisů.
50. Žalovaná je toho názoru, že posuzování tohoto znaku u zkoumané instituce se nesmí dít izolovaně, částečně a formalisticky, např. tak, že vykonává-li stát akcionářská práva ve zkoumané instituci, jedná se bez dalšího o veřejnou instituci.
51. Dle Stanov Žalované je dohled nad finančním výkaznictvím, správou a řízením banky a vnitřními kontrolními mechanismy svěřen Výboru pro audit. Dohled nad výkonem působnosti Představenstva a uskutečňováním podnikatelské činnosti Žalované je zase svěřen Dozorčí radě. Žalovaná nijak nerozporuje, že kontrolní mechanismy náleží těm orgánům Žalované, jejichž členové jsou voleni Valnou hromadou, tj. akcionáři Žalované. K tomu lze uvést, že je to logické, neboť se jedná jen o faktický důsledek výkonu akcionářských práv. **Žalovaná má ovšem za to, že tato skutečnost nemůže vést automaticky k závěru, že je tím dána veřejnoprávní povaha Žalované. Dle jejího názoru je dále nutné zkoumat, zdali je nad činností Žalované vykonáván dohled rovněž orgány státní správy nebo nezávislými kontrolními orgány, a je-li tomu tak, zdali to svědčí o veřejnoprávní povaze Žalované.**
52. Žalovaná jako držitel bankovní licence udělené dle zákona o bankách, a jako držitel povolení uděleného dle ZoPKP, podléhá dohledu České národní banky. K tomu Žalovaná uvádí, že bankovní činnost podle zákona o bankách a činnosti podle ZoPKP vykonávají typicky zejména právnické osoby soukromého práva. Žalovaná tak podléhá dohledu České národní banky jako ostatní držitelé bankovní licence nebo ostatní držitelé povolení dle ZoPKP, kterými jsou především osoby soukromého práva.
53. **Bankovní dohled dle zákona o bankách a dohled dle ZoPKP vykonávaná Českou národní bankou tak dle názoru Žalované svědčí o její soukromoprávní povaze, nikoli povaze veřejnoprávní. Jinak by totiž musela být jakákoliv jiná banka v České republice považována za osobu povinnou podle InfZ.**
54. Žalovaná byla zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu („ZoPFV“), pověřena

s účinností od 24. 4. 1995 provozováním zvýhodněného financování, s účinností od 28. 6. 2002 provozováním podpořeného financování. Na úhradu ztrát Žalované vyplývajících z provozování podpořeného financování vývozu jsou poskytovány dotace ze státního rozpočtu. Žalovaná tak předkládá žádosti o poskytnutí dotace Ministerstvu financí, které je v souladu se ZoPFV oprávněno provést kontrolu správnosti stanovení výše dotace požadované Žalovanou.

55. **Žalovaná je toho názoru, že vzhledem ke skutečnosti, že je povinna provozovat podpořené financování v souladu s bankovní licencí vydanou podle zákona o bankách a že podpořené financování provozuje pouze prostředky soukromého práva, kontrolní pravomoc Ministerstva financí nesvědčí o její veřejnoprávní povaze.** Ta je naopak v tomto ohledu v postavení příjemce dotace jako právnická osoba soukromého práva, která je držitelem bankovní licence, zatímco Ministerstvo financí v postavení poskytovatele dotace, kterému byla z logiky věci ZoPFV svěřena kontrolní pravomoc.
56. V souvislosti se ZoPFV uloženou povinností provozovat podpořené financování podléhá Žalovaná kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu („NKÚ“), který je oprávněn kontrolovat peněžní prostředky poskytnuté Žalované ze státního rozpočtu a její hospodaření s prostředky, za něž ručí stát. Žalovaná má za to, že z této skutečnosti nelze dovodit, že by tím byl naplněn její veřejnoprávní charakter. NKÚ vykonává dle zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, mj. kontrolu hospodaření se státním majetkem, je tudíž oprávněn kontrolovat hospodaření nejen orgánů veřejné moci, ale i fyzických a právnických osob soukromého práva, jimž byla ze státního rozpočtu poskytnuta dotace. To je i případem Žalované, které jsou kompenzovány ztráty vyplývající z provozování podpořeného financování dotacemi poskytnutými ze státního rozpočtu.
57. Žalovaná uzavírá, že podléhá kontrole Ministerstva financí a NKÚ na základě skutečnosti, že je v souvislosti s uloženou povinností provozovat podpořené financování příjemcem dotace ze státního rozpočtu. **Žalovaná tak nepodléhá kontrole odlišné od kontroly, které ze strany poskytovatele dotace nebo NKÚ podléhají všechny soukromoprávní subjekty, jimž byla poskytnuta dotace ze státního rozpočtu.**
58. **V kontextu právě uvedeného je nutné vykládat výkon akcionářských práv, tj. výkon pravomocí Výboru pro audit a Dozorčí rady Žalované tak, že výše uvedený znak veřejné instituce ad c) není naplněn.**

Důkaz: Stanovy Žalované platné od 13. 4. 2016

Veřejný nebo soukromý účel založení Žalované

59. Výše uvedený nálezn Ústavního soudu posuzoval otázku legálního účelu, tj. účelu vyjádřeného v právních předpisech. Dále uvedl, že institucí „*zřízenou za veřejným účelem je ta, která byla zřízena k uspokojování veřejných či celospolečenských potřeb; má za účel prospět nikoliv jen zájmům svým, nýbrž uspokojuje svou činností také potřeby veškerenstva nebo alespoň neurčité části subjektů, jimž činnost instituce slouží k dobru.*“. Dle názoru Žalované tak lze za hledisko, dle kterého lze zkoumat, zda se jedná o soukromý či veřejný účel, považovat skutečnost uznání všeužitečnosti a veřejnoprávního rázu účelu zkoumané instituce právním řádem.
60. **Účelem Žalované jako obchodní společnosti je dosažení zisku.** V této souvislosti je nutné připomenout, že členové orgánů Žalované mají vůči ní povinnost loajality, to mimo jiné znamená, že jsou povinni jednat s péčí řádného hospodáře. Tento požadavek vyžaduje, aby

28-

členové orgánů Žalované jednali v jejím zájmu, nikoliv jen v zájmu určitého akcionáře, nebo dokonce v zájmu vlastním či třetí osoby. Bylo by tak nesporně v rozporu s péčí řádného hospodáře, pokud by člen orgánu Žalované jednal za účelem uspokojování zájmů veřejných na úkor zájmů Žalované.

61. Předmětem podnikání Žalované, jak vyplývá z jejích Stanov, jsou činnosti uvedené v § 1 odst. 1 a odst. 3 zákona o bankách. Vzhledem k tomu, že tyto činnosti, které lze charakterizovat jako bankovní služby, vykonávají i ostatní bankovní subjekty na relevantním trhu, které tím rovněž sledují maximalizaci svého zisku, nelze dovodit, že by Žalovaná byla založena za účelem **uspokojování veřejných či celospolečenských potřeb.**
62. Žalované byla zákonem, jak již bylo uvedeno výše, uložena povinnost provozovat podpořené financování. Z této povinnosti profitují, resp. mohou profitovat podnikatelé, jimž se nabízí možnost expandovat se svými výrobky nebo službami do zahraničí za zvýhodněných finančních podmínek a stát se tak pro potenciální zahraniční odběratele atraktivnějšími. **Z této skutečnosti ovšem dle názoru Žalované nelze dovodit, že by tím byl naplněn znak všeužitečnosti, neboť poskytnutí podpořené financování pro českého exportéra může být v rozporu se zájmy jiného českého exportéra působícího na relevantním trhu stejného produktu nebo služby a v důsledku toho může být i v rozporu se zájmy státu, neboť nelze vyloučit v případě existenčních potíží českého exportéra, který je nucen vyrovnat se s konkurencí českého exportéra, podpořené dle ZoPFV, na relevantním trhu stejného produktu nebo služby, možné dopady na zaměstnanost nebo na příjmy státního rozpočtu.**
63. **Z výše uvedeného vyplývá, že veřejný účel založení, existence nebo fungování Žalované není dán a ani tento znak pro kvalifikaci instituce jako veřejné nemůže být splněn.**

Zásada zákazu diskriminace a ochrana bankovního tajemství

64. Žalovaná je bankou podle zákona o bankách a podle § 38 zákona o bankách je povinna zachovávat bankovní tajemství. Koncept bankovního tajemství je ovšem jiný než koncept obchodního tajemství, na který odkazuje § 9 InfZ. InfZ vůbec s ochranou bankovního tajemství a souvisejícím důvodem pro neposkytnutí informací nepočítá. Tato skutečnost svědčí o tom, že zákonodárce nehodlal pod povinné subjekty podle InfZ zařadit **banky**, na které se vztahuje bankovní tajemství podle zákona o bankách.
65. Pokud by byla Žalovaná uznána jako povinný subjekt podle InfZ, byla by diskriminována oproti jiným bankám na trhu. Zatímco jiné banky by mohly podnikat bez omezení, Žalovaná by byla povinna sdělovat informace o své činnosti prakticky komukoliv (i svým konkurentům) a nemohla by chránit bankovní tajemství tak jako jiné banky, jak to vyžaduje zákon o bankách. Jediným důvodem takové diskriminace by přitom byla pouze odlišnost ve vlastnictví akcií Žalované (Žalovaná je majoritně vlastněná státem). Žalovaná by tedy byla **diskriminována** oproti svým konkurentům pouze na základě odlišného vlastnictví jejích akcií, což je v rozporu s jejím právem svobodně podnikat podle čl. 26 Listiny základních práv a svobod.
66. Je tedy nutné odmítnout tvrzení Žalobce, dle kterého se Žalovaná stává povinným subjektem **pouze proto**, že jejím majoritním **akcionářem je stát**. Takový výklad by v konečném důsledku znamenal, že jakmile v některé obchodní korporaci nabude stát majoritu, stává se taková korporace (bez vlastního přičinění) povinným subjektem podle InfZ, a bude nadále znevýhodněna v hospodářské soutěži proti svým konkurentům. Výklad, který diskriminuje osoby založené podle soukromého práva v hospodářské soutěži pouze z důvodu vlastnictví

29

jejích akcií je protiústavní a je nutné jej odmítnout.

67. Ostatně ani InfZ nepočítá s tím, že povinnými subjekty jsou ty, které jsou majoritně vlastněné státem. InfZ je proto nutné výklad podle účelu, který zákonodárce sledoval. Pokud by zákonodárce hodlal takové subjekty majoritně vlastněné či ovládané státem zařadit pod povinné subjekty, jistě by to takto jednoznačně do InfZ uvedl.

VII.

Návrh

68. Žalovaná si dovoluje požádat, aby v dané věci bylo nařízeno jednání.
69. S ohledem na skutečnosti shora uvedené Žalovaná navrhuje, aby Městský soud v Praze vydal tento

r o z s u d e k:

- 1) Žaloba ze dne 19. 6. 2016 podaná žalobcem Adamem Zábranským se odmítá.
- 2) Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

za Českou exportní banku a.s.

jméno: Mgr. Bohuslav Bartál

funkce: ředitel Právní odboru České exportní banky, a.s.